

dzieży. Z Urzędowa w 1984 roku wywozono m.in. 50 lekarzy i 79 księży. Wśród tych ostatnich wybija się postać ks. biskupa Zdzisława Golińskiego urodzonego 27 grudnia 1908 roku w Urzędowie w ówczesnym powiecie Janów Lubelski (obecnie kraśnickim). Maturę uzyskał w Zamościu w 1926 roku. Studiował w Seminarium Duchownym w Lublinie w latach 1926-1930 oraz na KUL od 1930 do 1933 roku. Studia w Rzymie i specjalizacja z teologii moralnej przypadły na lata 1933-1934. 28 czerwca 1932 roku Zdzisław Goliński otrzymał święcenia kapłańskie. W roku 1934 został ojcem duchownym w Gimnazjum Biskupim w Lublinie. Od roku 1935 wykładał teologię moralną w lubelskim Seminarium Duchownym. Podczas wojny, gdy Seminarium Duchowne miało rozpocząć swoją działalność w Krężnicy Jarrej, ks. dr Zdzisław Goliński został jego prokuratorem i duszą.

21 marca 1947 roku papież Pius XII mianował go biskupem koadiutorem w Lublinie. 22 kwietnia 1951 roku zaś ks. Zdzisław Goliński objął stanowisko biskupa ordynariusza w Częstochowie. Tam też jako ordynariusz przez 12 lat pracy utworzył 51 nowych parafii. Może to wydawać się

małą liczbą, ale w kontekście reżimu komunistycznego jest to liczba znaczna. Biskup Zdzisław Goliński wykonsekrował 32 kościoły, erygował 2 nowe dekanaty w Częstochowie i Sosnowcu, przeprowadził 335 wizytacji kanonicznych, czyli 28 wizyt rocznie. Zwołał I Synod Diecezjalny, który odbył się 28-29 września 1954 roku w Katedrze Częstochowskiej. Wyświęcił ponad 280 kapłanów. Pamiętał też o swoim Urzędowie. W 1956 roku znów przebywał w Urzędowie, żeby przeżyć 25-lecie swojego kapłaństwa. Wielkiego rodaka urzędowskiego - ks. bpa Zdzisława Golińskiego upamiętnia dzwon fundowany za czasów ks. Jana Łazickiego. Dzwon w tonie „A” waży 380 kg. Na tymże obiekcie widnieje imię „św. Jan Chrzciciel”, a na drugim boku „Zdzisław”.

Zdzisław Goliński zmarł 6 lipca 1963 roku w Częstochowie i tam został pochowany w Katedrze Częstochowskiej. Był człowiekiem pracowitym i w pełni oddanym Kościołowi. Można go obdarzyć wieloma tytułami. Był pasterzem Kościoła, ojcem diecezji, uśmiechniętym księciem Kościoła, biskupem maryjnym, profesorem, Ojcem Soboru Watykańskiego II, teologiem, humanistą i miłośnikiem Urzędowa.

Kazimierz Spaleniec, realizator cyklu spotkań pt. „Regionalizm jako forma promocji regionu”, historyk, regionalista, animator kultury, długoletni pracownik Wojewódzkiego Domu Kultury w Lublinie, autor i redaktor wielu publikacji poświęconych upowszechnianiu historii, kultury i ruchu regionalistycznego. Posiada na swoim koncie wiele dokonań, m.in. związanych z aktywną realizacją konkursu „Dni Miejscowości” i tworzeniem izb pamięci. Szczególne zasługi położył jako animator towarzystw regionalnych. Z jego udziałem powstało 78 towarzystw na ponad 125 aktualnie prowadzących działalność na Lubelszczyźnie. Pod jego redakcją ukazały się m.in.: *Studia z dziejów Grabowca*, Lublin–Grabowiec 2003; *Dzieje Uchań 1484-2006*, Uchanie 2006, II wyd. poszerzone i uzupełnione, Uchanie 2009, album *Historia wykuta w kamieniu. 40 lat twórczości artystycznej Witolda Marcewicza*, Lublin 2008, a także *Dzieje Krzczonowa 1359-2011*, Krzczonów 2012.

Spotkanie historyczne z cyklu
„Postacie niezwykle”

Biskup dr Zdzisław Goliński (1908-1963)

Spotkanie historyczne z cyklu
„Postacie niezwykle”

Biskup dr Zdzisław Goliński (1908-1963)

Prowadzenie Kazimierz Spaleniak

Spotkanie odbędzie się

we wtorek 14 czerwca 2016 r. o godz. 18.00

w Galerii Sztuki Domu Kultury LSM

w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29

www.domkulturylsm.pl

Wstęp wolny

Mapa historyczna powiatu Urzędów

Biskup dr Zdzisław Goliński (1908-1963)

Urzędów posiada bardzo bogate dzieje. W XV wieku należał do trzech ważnych ośrodków administracyjnych w woj. lubelskim, czyli Lublina, Urzędowa i Łukowa w Ziemi Łukowskiej. Prawo miejskie uzyskał od króla Władysława Jagiełły w 1405 roku. Powiatem został w roku 1474. W tym też roku z ziem położonych po prawej stronie Wisły utworzono województwo lubelskie ze stolicą w Lublinie. Przez ponad 300 lat pełnił funkcję powiatu dla dużego obszaru ziem. Stąd wywodzi się wiele zasłużonych postaci i duma współczesnych mieszkańców. Wybijają się szczególnie zasłużone sylwetki takie jak: Marcin z Urzędowa, Leon Urlich, Jak Michałowicz i wiele innych. Dość wcześnie zrodziła się myśl utworzenia Koła Urzędowiaków. Było ono wielkim marzeniem m.in., ks. Ignacego Żyszkiewicza,

ks. Mikołaja Puacza, ks. Józefa Cieślkiego, Roberta Bijaszkiwicza, Mikołaja Pajdowskiego i innych. W roku 1984 zawiązał się Komitet Założycielski Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej z naczelnikiem gminy na czele, a w jego skład weszli: prof. Ignacy Wośko, mgr Tomasz Wyka, mgr Tadeusz Moch z Zielonej k. Warszawy, mgr Tadeusz Surdacki, ks. kan. Aleksander Baca.

W 1984 roku zorganizowano I Zjazd Urzędowiaków. Przybyło ze Szczecina, Poznania, Warszawy, Lublina, Biłgoraja, Kraśnika i Zamościa oraz innych miast ok. 300 uczestników. Zjazdowi towarzyszyła rodzinna atmosfera i duma oraz chęć służenia Urzędowiakom i regionowi. Na uwagę zasługiwał potencjał intelektualny środowiska, w którym nie trudno zauważyć wielki kult dla wiedzy i kształcenia mł-

